

Sāpīgo atmiņu stunda... 14.jūnijs

Publicēts: 14.06.2025.

1941.gada 14.jūnijs un arī 1949.gada 25.marts. Dienas, kad tūkstošiem nevainīgu cilvēku tika izrauti no savām mājām, no tirgus un no baznīcas, no savas zemes un aizrestotos vagonos devās svešumā.

Vēsture runā nepārtraukti, maigi, brīžiem sāpīgi un reizēm arī pasniedzot jaunas mācību stundas.

Vai mēs to sadzirdām un darām visu, lai tas neatkārtotos?

☞ “Mūsu mīlie Sibīrijas bērni un klātesošie! Šodien tiekamies 14.jūnijā, kad saule iet uz savu pilnbriedu, taču daudziem jo daudziem atmiņās, ģimenēs šī diena ir skarbā patiesība – 14.jūnijs, kad daudziem tūkstošiem cilvēku, gan maziem zidainiņiem, gan veciem ļaudīm, mūsu labākajiem tautiešiem, sākās ilga ceļš, un diemžēl daudziem tas bija arī pēdējais ceļš. Bet tiem, kuri izgāja Sibīrijā pazemojumus, morālo apspiestību, trūkumu un badu, ciešanas, kam izdevās atgriezties Latvijā, tāpat bija uzlikts zīmogs līdz tam laikam, kamēr atgūvām Latvijas neatkarību. Mēs nevaram izmantīt vēsturi, bet mūsu pienākums ir cienīt vēsturi. Šodien es gribu pateikt paldies par attieksmi, par to, ka šodien nolikāt malā savu sestdienas steigu un rūpes un radāt iespēju atnākt šeit, lai parādītu savu cieņu gan pret klātesošajiem Sibīrijas bērniem, gan, lai mīkli paklusētu un ar ziediem un svecītēm pieminētu tos, kuri jau ir debesīs. Sargāsim ar savu attieksmi, ar savu cieņu mūsu Latviju, mūsu valsti, jo tikai tā mēs spēsim nosargāt mūsu brīvo Latviju!” tā, uzrunājot klātesošos, teica Balvu novada domes priekšsēdētāja vietniece Sandra Kapteine.

Tikmēr Balvu novada Kultūras pārvaldes vadītāja Rudīte Krūmiņa dalījās savos atmiņu stāstos, kad 1941.gadā tika izsūtīts viņas vectēva brālis Eduards Grīslis ar ģimeni, kurš bija Trīs Zvaigžņu kavalieris un kurš cīnījās par Latgales atbrīvošanu, viņš tika izsūtīts uz Sibīriju kopā ar sievu un diviem dēliem. Jāsaka paldies kaimiņiem, kuri pasargāja un noslēpa divas meitas, lai viņas nedotos kopā vilcienā ar ģimeni tālajā ceļā. Arī vīra mātes Jadvigas Kozlovskas visa ģimene tika izsūtīta, brāļi nošauti, un tomēr šie cilvēki atgriezās savā dzimtenē, Latvijā, un arī mums bērniem, mazbērniem ļoti daudz deva ar saviem stāstiem un saviem padomiem. Bet atgriežoties viņi cieta no vietējām represijām, no vietējo attieksmes. Arī šis posms šiem cilvēkiem bija jāiztur.

👤 “Redz, cik daudz dažādu stāstu! Un paldies tiem cilvēkiem, vēstures skolotājiem, novadpētniekiem, muzeja darbiniekiem un ģimenēm, kas runā, kas stāsta un kas pieraksta, jo tā ir mūsu vēsture. To mēs nedrīkstam aizmirst! Mums jābūt lepniem, sargājot savas mājas, ģimeni, savu valsts neatkarību, cienot vienam otru!”, tā, noslēdzot savus atmiņu stāstus, teica Rudīte Krūmiņa.

Arī Balvu novada domes Izglītības, kultūras un sporta jautājumu komitejas priekšsēdētāja Aija Mežale atgādināja, ka 1941.gada 14.jūnijā tika aizvesti paši labākie, čaklākie un gudrākie cilvēki, kas tā laika režīmam nebija ērti, un aicināja būt modriem, atbildīgiem par savu valsti, par sevi un savu ģimeni.

Piemiņas brīža noslēgumā izskanēja 1941.gada 14.jūnija izsūtītās Margaritas Stradiņas, kura šobrīd jau noraugās uz mums no mākoņa maliņas, vēlējums: “Jaunajai paaudzei vēlū to visdārgāko – veselīgu dzīvesveidu, izpratni un izvēlēties ceļu uz tiem ideāliem, kuru dēļ ir vērts dzīvot savā dzimtenē. Ja mūsu zemes nebūs, būs sveša zeme, tur mēs svešā zemē esam, ja mums tagad ir brīvība, tad viņu vajag glabāt kā acuraugu, kā savu dzīvību, cīnīties par to. Cīņa, tikai cīņa vajadzīga, ar visu negatīvo!”

Piemiņas pasākumi norisinājās visā novadā. Piemiņas brīžos ar svečīšu un ziedu nolikšanu pieminēja komunistiskā genocīda upurus bijušajā Žīguru dzelzceļa stacijā, pie izsūtītā St. Cunska mājām, pie bijušās Vecumu dzelzceļa stacijas, pie izsūtīto meža darbinieku plāksnes (blakus Viļakas jauniešu mājai), pie komunistiskā terora upuru piemiņas akmens Rugāju skvērā un visas dienas garumā pie piemiņas akmens komunistiskā režīma upuriem pie Balvu dzelzceļa stacijas varēja individuāli nolikt ziedus un svečītes.

Saistītas tēmas

[Aktualitāte](#)

<https://www.balvi.lv/lv/jaunums/sapigo-atminu-stunda-14junijs>